

ministeren har i afslutningsdebatten før sommerferien taget meget positivt imod et forslag om et folkemords- og holocaustcenter i Danmark, og vi kan jo nu konstatere, at et halvt år efter er det parat til at blive oprettet.

Det er utrolig væsentligt, at også hvad angår den side af menneskerettighederne, går Danmark i spidsen. Vi tror på, at når vi har et dansk center for menneskerettigheder, vi har et center for torturofre og vi nu også får dette folkemords- og holocaustcenter, vil vi blive placeret et sted, der er værdigt for os, og hvor vi også hjælper udsatte mennesker rundt om i verden.

At det så er med til at minde os om vores egen historie i Europa, er jo ikke så ringe. Undervisningsministeriet har for nylig lavet en undersøgelse, der viste, at 97 pct. af de danske unge vidste, at jøderne blev udryddet under Anden Verdenskrig. Det har alle jo så jublet over og fortalt, at det var fantastisk, at vi havde så høj en procent. Men det var lidt mere vanskeligt, når man læste videre i undersøgelsen og kom til den faktuelle del: Var Himmler en menneskerettighedsforkæmper? Det svarede omkring 20 pct. ja til. Nürnbergprocessen mente en stor del fandt sted under krigen. Nu var spørgsmålene måske ikke de mest geniale. Jeg ville gerne have stillet spørgsmålene: Hvad var Nürnberglovene? Hvad var Krystalnatten? Ske-te der diskrimination af jøder i 1933 i Tyskland?

De spørgsmål var der ikke, men hvis svarene på de tre spørgsmål er lige så ringe som det med, at Himmler var menneskerettighedsforkæmper, og det er jo uægtelig noget af et fejl-skud, så viser det bare, at det kan godt være, man ved, at der blev udryddet jøder, sigøjnere, og hvad der ellers var, i holocaust, men man ved ikke hvorfor. Skal det forebygges, at det sker igen, skal man vide hvorfor, og hvilke mekanismer det var, der drev det frem. Derfor viste den undersøgelse faktisk, at det her center var nødvendigt under alle omstændigheder, og derfor takken til statsministeren.

Jeg synes, der er meget, man kan lægge ind i holdningsdiskussionen om finansloven. Jeg mener også, det er underligt at være imod kultur-budgettet, når man er bange for danskheden. Det har jeg sagt mange gange før, så det skal jeg ikke gøre noget ud af her. Men en kamp for forståelse i Danmark af vores internationale position er også kampen for dansk kultur, for kender vi ikke vores egne rødder, tror vi ikke på os selv, og så bliver vi så skræmte, at vi lukker

vinduer og døre og bygger mure op omkring os.

Jeg vil gerne bede om, at Danmark er med i et internationalt samarbejde, men vi skal også have vores rødder med. Det er et undervisningsspørgsmål og et kulturspørgsmål, og her har det offentlige en væsentlig del af spillet. Det gælder om at holde fast i et samfund, hvor vi har ret til at være anderledes. I disse juletider er alle jo så gode ved hinanden. Man kan diskutere, om grunden til al godheden i de her uger er, at vi glemmer godheden de 11 andre måneder, og at det er derfor, vi skal huske at sige det alt sammen nu.

Det er eksempelvis rystende, at de hjemløse i København ikke kan være på forsorgshjem, fordi de er for forskellige, at de sindslidende, som jeg nævnte, ikke kan komme på arbejdsmarkedet, fordi de er for forskellige, og at vi ikke kan få lavet bofællesskaber nok, fordi: Hvorfor skal det lige være på min vej? Kan det ikke liggeovre hos naboen? Sådant vil jeg ikke se på.

Det danske samfund må ikke blive et koldt, egoistisk, teknokratisk samfund. Det danske samfund skal være et samfund, der giver plads. Det skal være et samfund, hvor man har ret til at gøre noget selv, hvor man har ret til at være anderledes, og hvor vi respekterer hinanden af den grund.

I virkeligheden er det vel sådan, at kigger vi både på kulturhistorien og kunsthistorien osv., er sandheden, at de, der har gjort livet sjovere, er dem, der har været anderledes. Dem skal vi passe lidt på. Det handler en finanslov altså også om. Så jeg er glad for, at hovedstrukturen i det danske velfærdssystem ikke bliver ændret med denne finanslov.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Da jeg ved og også kunne høre, at hr. Peter Duetoft fra CD er en sand forsvarer af efterlønnen, vil jeg godt spørge, hvordan hr. Peter Duetoft har det med, at man godt nok, som hr. Duetoft mener, har bevaret efterlønnen, men at den har fået social slagside.

I den ene ende er det sådan, at 82 pct. af medlemmerne i Kvindeligt Arbejderforbund siger, at de går på efterløn som 60-årige. I den anden ende er det 40 pct. af akademikerne. Da der netop er mange af Kvindeligt Arbejderforbunds medlemmer, der vælger efterløn, betyder det i virkeligheden, at af den gruppe, der kan være tale om inden for kategorien, er det i vir-